

IV. évfolyam, 13. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - 12 korona

Félévre - - - - 6 korona

Negyedévre - - - 3 korona

Egyes szám ára - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és

csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1908. ==
február 13. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények intézendők
ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Szociálista erkölcsök.

A vándorló ripacs-színészre emlékeztet a szociálista vezérek erkölcsbírászkodása. A ripacs is kiáll a deszkára éhesen, gyötrődötten és Cézárokat, pompában, fényben élő, gyönyörűségben tobzódó fejedelmeket játszik. A fáradt, sápadt, kimerült vándorszínész a Cézár szerepében mindig visszataszítólag hat. Ez a szerep nem neki való, mert lelke világával, nyomasztó helyzetéből kifolyó érzésével ellenkezik.

A szociálista vezérek is rendszerint olyan szerepeket keresnek, amelyek ellentétei egész lényüknek. Az erkölcsbírászkodás az ő kedvenc terük. Komoly ábrázattal, ripacs-pózzal, imponálni akaró gesztussal tolokodnak a fórumra és itélnek elevenek és holtak felett Vad kéjjel markolnak a fenálló társadalmi rend életébe és durván támadnak rá minden olyan intézményünkre, amelyről tudják, hogy a nemzet összetartozandóságát erősíti. Ami van, ami létezik — az elöttük gyűlöletes.

Mocskos piszkolódásaiknak, mindent gáncsoló bírálataiknak, hazug ígéreteiknek, sajos, vannak eredményei. A munkás-ság egy része melléjük sorakozik, töltük reméli a szebb, a jobb jövő kialakulását s átitatva a vezérek maszlagjától, készpénznek veszi azok nagyhangú kijelentéseit. Így verődik össze a párt, mely elartja, pozícióra segíti a vezéreket.

Aki látja a vezéreket, amint erkölcsöt prédikálnak s a nagy nyilvánosság előtt itélkeznek, azt hiszi, hogy az ő általuk vezetett szervezetben: a pártban mintarend van. Hogy ott a tiszta kéz, a nemes erkölcs uralkodik. Hogy ott mindegyik vezér egy Kátó. Pedig ha bepillantunk a nagy szociálista erkölcs-hősök fészkebe s fellebentjük azt a titokzatos fátyolt, melylyel néphódító titkaikat takarják, mélyen elszomorító kép tárul elénk.

Hogy mily szomorú a nemzetközi szociálista párt belélete, annak ékes bizonyossága a párt három évtizedes története. Az egész mozgalom egy nagy láncolata a vezérek marakodásainak. Hol egyik, hol másik alakított pártot és ezek egymással állandó hadilábon állottak. Egyik régi vezérük, Frankl, a francia kommün volt minisztere, így nyilatkozott a pártról: „Inkább vagyok pöcegödörisztító Párisban, mint szociá-

lista vezér Magyarországon“. És ez jellemzi nálunk a szociálista vezériséget. Évtizedeken keresztül azzal töltik az idejüket, hogy marakodnak, veszekednek. Megalakulásuk óta nem mult el év, hogy néhány pártszakadás ne esett volna meg, melyek rendszerint a különböző vezérek háta mögé sorakozó munkások véres verekedéseivel jártak. A párt pénze és vagyona körül mindig voltak bajok. Egyik nem tudott elszámolni, a másik nem akart elszámolni, a harmadik egyszerűen kerekelt oldott, hogy ne kelljen elszámolni.

A pártvezetőség legtöbb idejét bíráskodással töltötte. Egyik vezért kizárta árulásért, a másikat sikkasztásért, a harmadikat okmányhamisításért. A kizárt vezérek erre alakítottak új pártokat és kizárták az őket kizárókat. Panamában sem volt hiány. A már egyszer megalkított és megbukott szociálista napilap pénzének ma sem tudják még a nyomát. A nagy, drága könyvtárát egy időben Bokányin kerekették. Nem volt utolsó panama a nagy fogyasztószövetkezet és más ehhez hasonló vállalkozás, melyek rendszerint a munkások befizetett pénzének nyomtalan eltűnésével jártak.

De borítsunk fátyolt a multra. Nézzük a jelent, a már fejlett, kiforrott párt vezéreit. A vidéki párttitkárok, melyek már az új kor intézményei, valóságos rémei a vidéki szervezetek pénzének. Hónap el nem mulik, hogy egyik-másik vidéki városból egy-egy új párttitkár sikkasztásáról, lopásáról hír ne érkezzék. Sikkasztott eddig a pécsi, szombathelyi, aradi, bihari, kassai, ujbpesti, debreceni titkár. Ujabb időben a pártvezetőség ugyancsak sikkasztásért kizárt két titkárt: Roth és Horvát nevűeket.

De hogy áll a dolog a nagy tolvajokkal? A fővezérek úzelmeivel? Baron Edének, a munkások által is többször leköpött, a pártból kizárt vezérnek megbocsátották a régi bűneit, mert mint a vezetőség indokolta, ő hallgatott, mint a csuka, társainak ügyeit nem firtatta, tehát visszavették és Torontálba küldték titkárnak.

Mi van Izraellel? Ezrek elsikkasztása után miért hagyták szabadon szaladni? Mi van Bokányival, akit Izrael súlyos vádakkal, konkrét tények felemelítése mellett bűnös manipulációval vádolt? Hát a Goldner-szanatórium Abbáziában már el van intézve? Elszámolt-e

már a párt a darabontoktól kapott száz-ezer koronával, melynek egy részét néhány vezér önmagának kiutalványozta? No de minek folytassuk, mikor rothadt ügyeik amugy is a legközelebb kidobandó vezér leleplezése folytán napvilágra kerülnek.

A felemlített eseteket is csak azért hoztuk nyilvánosságra, hogy a henegező erkölcs-hősöket kissé lehűtsük, akik ripacsként játsszák a közerkölcsök védőjét és saját otthonukban rejtegetik az ocsmány erkölcselenséget. Nem sokáig késhetik az a markos kéz, mely behatol a népbolondítás lelketlen üzérkedéseibe és az egész világ előtt kimutatja, hogy milyenek azok a híres szociálista-erkölcsök.

A „Határőr“ krónikásának följegyzései.

Böngészés a febr. 6-i közgyűlés után.

Az utolsó közgyűlésekről, a nagy „közgyűlés“, a „korszakalkotó közgyűlésről“ sikerült nekem olyan dolgokat följegyezni, amikről a helyi újságok professzionátus riporterei megfeledeztek.

A közgyűlés karzatáról szól első jegyzetem. A „nagy közgyűlés“ híre ez alkalommal néhány igen csinos és jól öltözött uri dáma is megjelent a karzaton. Látni akarták, milyen is hát az a „nagy közgyűlés“. Látni ugyan nem igen látták, mi történt a közgyűlési teremben és így meg kellett elégedniük azzal, amit hallottak. De nem is az volt a főbaj, hogy nem láthattak semmit, a nagyobb baj az volt, hogy őket nem láthatták, pedig érdemes dolog lett volna!

Az ujvidéki építkezés e remek műalkotásáról, a mi közgyűlési karzatunkról messze földön beszélnek. Az a kiváló tulajdonsága van, hogy azon ülni még senki sem ült. Mert aki oda azért megy föl, hogy a közgyűlésben történekről tudomást szerezzen, annak az egy méteres széles korlátfalón át kell hajolnia, hogy a képviselőtestületből legalább az első padokban ülő városatyákat megláthassa. De nemcsak nem ül az ember azon a karzaton, de nem is áll, hanem ha látni akar valamit, a korlát falára rá kell feküdni. Az ügyeskező, nagytudású műsza-

BOGDÁNY

és TÁRSA

UJVIDÉK,
Vármege-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dalnok-utca 12. Telefon (Interurbanban) 988.

ki tanácsos figyelmébe ajánlom városunk eme specialitását.

Mert mind hiába, ha a közgyűlésben törtétek iránt a város közönségének figyelmét fel akarjuk hívni és ébren tartani, akkor egy *alkalmas* karzatról is kell gondoskodni. Bocsánatot kérek a kicsi, de snajdig műszaki tanácsos urtól, ha krónikási foglalkozásom dacára belekontárkodni merek a nagy világforgató technikai tudományba, de mert csak egy karzatfelforgatásáról van szó, hát a mondó vagyok, hogy még én is tudnék a karzat baján segíteni. Az egy méter széles korlátfalat lebontani és egy csinosan kovácolt vaskorlátot kell helyére állítani, hogy így egy méterrel nagyobb is legyen a karzat, no meg le is lehessen látni a terembe onnan felülről.

Ha pedig szépségükről híres asszonyaink és leányaink felmennek a karzatra, már nem hiában mentek léssen, mert őket is látni fogjuk alulról a tereméből. Hiszem, hogy akkor sokszor lesz szerencsénk városunk szépneméhez a karzaton és bizvást állithatom, hogy ott lent a teremben is különb szónoklatokkal fogunk azután találkozni, mert kit nem fogna el a szónoklási ihlettség, ha annyi sok gyönyörű szempár ragyog le rá a magasból . . .

* * *

Pártatlanul pártatlan közgyűlési elnökünk.

Annyi minden jót és szépet irtak már a mi fiatal főispánunkról, de legfőbb és legfontosabb minőségében, közgyűlési elnöki minőségében még egy professzionátus laptudósító sem méltatta eddig. Valóságilag *bravurral* vezeti a közgyűlést. Tartozzék a szónok bármely párthoz, soha sem kell attól tartani, hogy az ellenpárt részéről meg lehessen zavarni, vagy pláne a szót torkára forrasztani. Még olyan szónokot sem enged felszólalásában megzavartatni, akinek a törvény és szabályrendelet a tárgyhöz való hozzászólás jogát meg nem adja. Áll ez azon városatyákról, akik inkompatibilisek bizonyos ügy tárgyalásánál. De nem is kell tartani ilyen inkompatibilis urak felszólalásától, mert

ezek bátortalan és támadásoktól félve tartott előadásukkal úgy is az ellenkező állásponton levők pozícióját erősítik.

A nagy közgyűlés vezetéseben azonban *felülmulta* önönmagát főispánunk. Minden szőnyegre került tárgyhöz hozzászólt, de nem találkozott senki olyan, aki az elnök kijelentéseiből felfogásának támogatását, vagy álláspontjának gyengítését magyarázhatta volna. Mint ilyen, *klasszikus* elnöki enunciaciót feljegyeztem a gyógszertár ügyében tett elnöki kijelentést. A főispán ennél a tárgynál imigyen szólott: „mielőtt ez ügyben a tárgy felvételét megengedném, megállapítom, hogy semmiféle törvény vagy szabályrendelet nem biztosítja a törvényhatóságnak azt a jogot, hogy valamely új gyógszertár engedélyezésénél az engedélyes személyére vonatkozólag javaslatot tegyen. A kandidálás joga oly jog, melynek törvényben vagy rendeletben határozottan kifejezettnek kell lennie s ily kifejezett rendelkezés nélkül nem gyakorolható. Az egészségügyi törvény pedig a gyógszertárak engedélyezésének jogát minden jelölésre vonatkozó korlátozás nélkül, kizárólag a m. kir. belügyminiszter hatáskörébe utalja. Ezen törvényes akadálynál fogva, de még azért is, mert erkölcsileg és etikailag is megengedhetetlennek tartom, hogy a város közönsége akkor, a mikor egy intézmény létesítésének kérdését tárgyalja, elhatározásával *személyes* tekintetek által befolyásoltassék, előre is kijelentem, hogy az engedélyes személyére vonatkozó kérdést, mint törvényellenest, tárgyalni nem engedem s kérem a bizottság tagjait, hogy felszólalásaikban a kérdés ezen részét ne érintsék.“

Lelkes éljenzéssel honorálta a közgyűlés, elnökének ezen bravuros kijelentését. A patikapártiak átnéztek a patikaellenes pártra, ezek vissza, de azért egyikük sem mondhatta: hát a főispánnak kelle hatodik patika, vagy nem? Tessék most még elképzelni, hogy pattog majd tempamentumos fiatal főispánunk, ha a karzatról lelkes és jószívű honleányaink hallgatják dirigáló szavait!

* * *

A legszorgalmasabb előadó.
A nagy közgyűlésről összeböngéztett följegyzéseim közt azonban a *legérdekesebb* a Gyoko tanácsos urról szól. Azért kérem, figyeljenek ide.

Mint az új rendnek hive valóságos zavarba jutott a közkedveltségnek örvendő Gyoko tanácsos ur, mikor azt látta, hogy a februári közgyűlésbe Orbán műszaki tanácsos minden megoldásra váró nagy ügyet elkészítve hozott be. Hát mi marad akkor nekem? mondja magában Gyoko mester, mivel bizonyítom be majd én korszakalkotó képességeimet? Minek irtam meg én a város nagy programját? ha most mindent megcsinálnak nélkülem, éppen akkor, amikor egy kis hat havi szabadságon vagyok. No ennek nem szabad megtörténnie. Egy kis megengedett intrigával, melyet oly gyakran és eddig mindig sikerrel alkalmaztam, legalább a *gáz és villamos ügyet* megmentem magamnak, vagy ha nem magamnak, Forster barátomnak. Egyet gondolt és megvolt a terv. Itt van Dr. Ilits barátom, az meg fog érteni, még ha magam sem értem, hogy mit akarok. Csak egy jó latin szóval kell imponálni a közgyűlésnek és a riválisom Orbán le lesz szavazva. Ha! megvan már! Orbán működése, az összes modern intézmények behozatala *retrográd* irány, ezt törni nem lehet, hová lesz a küzdelmes multnak, a pályadijat nyert könyvemben lefektetett programomnak dicsősége? És Dr. Ilits szólott a retrográd irányban dolgozó új műszaki osztály ellen. És mert a radikális pártot úgy informálták, hogy városunk vezetősége nem angazsálja magát semmiféle ügy mellé — hát szavaztak a kis intrigus kedvéért, no meg a pad alól beszélő kis pártvezér kedvéért a *villamos ellen*. Mikor pedig a pad és szakállal alól kiszóló kis pártvezértől Stojkovits azt kérdezte, hogy miért kell a villamos vasut ellen szavazni, mikor neki és népének az nagyon is elkell — hát azt felelték neki, azt majd szavazás után fogják megmagyarázni. De mind hiába! A villamost mégis megszavazták. Erre gondolt egy nagyot Gyoko mester. Nos hát még sem lesz nagy gyűlés, korszakalkotó gyűlés a

TÁRCA.

A Földközi-tengeren.

— Fiamétól — Gibraltárig. —
Irtá: Vértesi Károly.
(Vége.)

A szagatott partu Szardínia, Olaszország második nagy szigetének látszanak a déli körvonalai, partszélek. Ez a nagy sziget adott nevet mintegy félszáz év előtt is a szardíniai királyságnak, melyből, mikor nagyra nőtt II. Victor Emánuel, fejlődött az egységes olasz királyság.

Odább menve, délebbre fordulva, balról, az afrikai parton, jó szemmel és kitűnő meszelatóval Algir szirthegei, láthatárba kerülnek.

A Spanyolországhoz tartozó Baleari-szigetek közül nem látunk egyet sem, de beszélünk a nyereszkedő angolok haszontervezéséről. Ezekre a szigetekre vetették a szemüket. Nem fegyverrel, pénzzel akarják legujabban javukra fordítani.

Az afrikai hőség jelentkezik, nyár tüze ég. Napmelegített, forrón csillogó napok. Az ég keleti része s a tenger felülete a szivárvány színeiben ragyog, a halavány aranyár-

gától a tüzes biborszínig. Egy serdülő leány, tenyerébe támasztja a fejét, nézi.

A Közép-tenger egyre jobban szűkül meg s a Gibraltáriszoros bejáratánál egy heti hajózással, beleszámítva a Palermónál töltött időt, elérjük az érdekes pontot, mikor a hajóról egy tekintet alá vonhatjuk Afrikát és Európát. Látjuk az előhegységen Ceuta marokkói várost, itt pedig az üteges angol sziklaerőd Gibraltárt.

Mondás vidék.

Herakles oszlopai állottak a két parton. A régiek innét tovább nem mertek hajózni. Azt hitték, hogy az istenek tették ide határköveket a nagy sziklát.

A barlangokkal telt Gibraltár egy pontról úgy látszik, mintha egy nagy oroszán volna, mely a bejáratot őrzi.

Ismerős tájképek ezek az én szememben. Egy másik alkalommal, jártam a hegyfok négy kilométernél hosszabb sziklájába vágott várbán s néztem meg a bevehetetlen erősség lőréseibe helyezett ujkori, tüzet okádó nagy lövegeket. Egy helyen zöld bokorból látszik ki a rézgyu. Még most is meg vannak a két mélyedéssel három kupba osztott hegy hátán fekvő Gibraltár angol városnak a kereskedéseiben vásárolt emléktárgyaim. Szincs hely-

mek, kézi kendők látképekkel, rézműárak, végtelen arabeszkekkel.

Akkor Cadixből rándultam át Tangerbe, Marokkó legnagyobb kikötő városába, hogy nézzem a nagy mecset hatalmas tornyát, megcsodáljam Cap Spartel világítótornyából a nagy óceánt. Az a fényes szemű nagy torony, jövet vagy menet, a szárazföld első és utolsó jele.

Tekintetem mindig visszatér a keskeny gerincű, 450 méter magas, palás kőzetten nyugvó, juramészből álló, függélyesen emelkedő sziklára, melynek ormán angol zászló lebeg. Azóta Gibraltár, (elrontott angol szó) hogy 711-ben Velid khalifának Tharik nevű vezére ide jött, reá erődöt épített. Tharik-hegy volna a jó elnevezés.

Most egy darab idegen föld Gibraltár, mely két négyszögmező területtel van beékelve Spanyolország déli csucsába. Ez Angolországának a legkisebb területtel bíró birtoka. Mikor a spanyol nemzet a spanyol örökösödési háborút vívta s azzal volt elfoglalva, egy szép napon (1704. augusztus 4.) elfoglalták az angolok. Nem váltották tőlük vissza, mint szabad kikötőt, háborítlanul birtokolja Anglia.

mai, mert én a nekem kiosztott darabot a napirendről levétegni javasolom, maradjon még máskorra is valami a nagy alkotásokból. Csakhogy tisztelt olvasóm, ebben én mint hí krónikás nem nyugodhattam bele. Elmentem Nyoro detektív-főnökhöz, a mi ujvidéki Serlok Holmes-ünkhöz és megbiztam, hogy Gyoko mester ezen mesterkedésének indító okait felkutassa.

És ime! Nyoro kinyomozta: Gyoko mester nem referálta a 25 közgyűlési tárgyból neki jutott egy tárgyat, mert nagy elfoglaltságában nem ért rá, mert most rendezti sajtó alá legújabb munkáját a retrográd gazdálkodás veszélyeiről. De ha ez a hat havi szabadsága is lejár, akkor más nem jut többé szóhoz és szusz!oz . . .

A „Határőr” krónikása.

Bácsbodrog-vármegye II. Rákóczi Ferencért.

Mióta a nagy Rákóczinak hamvai hazai földben pihennek, általános óhajjá vált, hogy a dicső nemzeti fejedelmek nagyságához méltó szobor emeltesse. A hazafias mozgalom élére gróf Andrássy Gyula és a kuruc idők nagy-nemű historikus: Thaly Kálmán országgyűlési képviselő álltak. Az ő vezetésük alatt bizottság alakult, mely az eddig egybegyűlt alap kiegészítésére nyerevényekben gazdag sorsjátékot rendez. A sorsjáték főnyereménye 40 000 korona. Vannak ezenkívül tízezer, hatezer, ötezer, továbbá sok két és ezer koronás és kisebb nyeremények. Az összes nyeremények értéke 90.000 korona. Ezeket a hazafias célu sorsjegyeket, melyeknek darabja egy koronába kerül, most küldte meg a bizottság Bácsbodrog-vármegye közönségének, melynek urhölgyeit pedig már korábban fölkérte a sorsjegyeknek ismerőseik közötti terjesztésére*)

Vármegyénk hazafias közönsége mindenkor meghozta áldozatát nagyjaink emlékének s kétségtelenül örömmel és lelkesedéssel fogja meghozni a nagyok nagyjának, a magyar szabadság első zászlóbontójának: II. Rákóczi Ferencnek is. A nagy kurucfejedelem emléke egyuttal amindent feláldozó, példászerű hazaszeretnek emléke lesz, járuljon tehát hozzá minden magyar, hogy a monumentális szobor létesüljön. Adóssága ez a magyarnak az önzetlen hazaszeretet eszményképe iránt s bizony restelkednünk kell, hogy ily későn hozzuk meg áldozatunkat a dicső Rákóczinak, a ki hazájáért, a mi szabadságunkért, családi tűzhelyét, boldogságát s minden földi javát föláldozta.

Tegyük jóvá a mulasztást!

Hölgyeink, Járjanak elől jó példával!

*) A sorsjegyek nyilvános húzása március 15-én lesz Budapesten a. m. kir. lottóigazgatóságnál (IX. Vámpalota) A központi sorsjegyiroda Budapesten, IX. ker. Boráros-tér 2 szám alatt van.

A kereskedők.

Ujvidék szab. kir. városa nemcsak határain belül, de — bátran állithatjuk — azokon kívül is, kereskedelme és ipara, de még intelligenciája révén is jó

hírnévnek örvend. Eddigi fejlettségét és nagyvárosias jellegét saját erejének köszönheti.

Az utóbbi két évben az egész országban végbement politikai változások és átalakulások természetes következménye, hogy más személyek és vezető férfiak érvényesültek szerte az országban, tehát nálunk is. Bátran és fölemelt fővel dicsekedhetünk, hogy e város nagytudásu, modern szellemű, agilis és nagy ambícióju főispánjának, Dr. Balla Aladár hivataloskodásának aránylag rövid ideje alatt már is olyan intézmények és alkotások inauráltattak nálunk, amelyek díszére válhatnak bármely nagyvárosnak s erős a hitünk és meggyőződésünk, hogy ezen intézmények és alkotások végleges létesítése Ujvidéket a haza elsőrangú városává fogják emelni.

Városunk — sokaktól méltán irigyelt földrajzi fekvése, közlekedési eszközei oly előnyösek és kedvezők, hogy önkéntelenül feltolódik ama közgazdasági probléma, hogy ez a város predestinálva van ipari és kereskedelmi gócpontot képezni. A modern kor és a technika haladása megkövetelik, hogy mindazon ügyeket, melyek a kereskedelem és ipar fejlesztésére alkalmasak, rendszeresen támogatni és hathatós eszközökkel irányítani kell. Az önfejlődés korszerű állapot lehetett ezelőtt 20 évvel, de ma, mikor a művelt Európa a leggigantikusabb találmányok és vívmányok értékesítésében versenyez, lehetetlen kulcsolt kézzel várni és nézni a fejlődést.

Az ipar fejlődése, országunk közgazdasági helyzetének függetlenítése képezi minden magyar ember természetes hő vágyát. Egyénileg tehát minden magyar embernek kötelessége, hogy saját hatáskörében tehetsége szerint közreműködjék ezen célok előmozdítására, de hatványozott fokban hárul e kötelesség az erkölcsi testületekre s városokra. Ipart teremteni pedig olyképp, hogy az a helyzet teljes magaslátán is álljon, csak úgy lehet, hogy megteremtjük az okvetlenül szükséges előfeltételeket; s ha virágnak az ipar, boldog a kereskedelem s önmaguktól megnyílnak, feltáruznak a keresetforrások az egész vonalon.

Ujvidék február 6-i közgyűlése több nagyszabásu, a város fejlődésére vonatkozó tervezetek között tárgyalta a létesítendő villamos művek ügyét is. A modern gondolkodásu elemek csoportosulásának és az új rendszer embereinek köszönheti majd e város közönsége, hogy rövid időn belül, talán már egy év leforgása után, Ujvidéken is tette valósulnak néhai Rezső trónörökös emlékezetes szavai, midőn 1885-ben Wienben az első villamos kiállítás megnyitása alkalmával a kiállítás tervezőit — három magyar fiut, Dérit, Zipernofskyt, Blathyt — következő megszólítással tüntette ki: „Ein Meer von Licht ergiesse sich über die Stadt.“

De nem kell oly messzire mennünk itt van pd. Temesvár városa, melynek már körülbelül 28 év óta van villamos világítása, villamos vasuta és fejlődése szemlátomást emelkedik. Annyi gyártelepe, mint Temesvárnak, alig van más tíz városnak együttvéve. Forgalma élénk, ipara s kereskedelme nagy, népe pedig — ezek révén boldog. Az idegen vállalkozók, tőkepénzesek és gyárosok oda tódulnak, ahol a kényelem, a modern haladás, a fejlődés és meglevő intézmények legalább

némi garanciát nyújthatnak létesítendő vállalatuk fejlesztőségének lehetőségére. A szénkérdés-, munkáskérdésből és még számos más nagy bajból kifolyólag aktuálissá vált a villamosság a gyáripárban s villamos üzem, erő és világítás má már feltétlen kelléke a modern haladásnak.

Csak három nagyobb szerű vállalatot akarok felemlíteni, amelyek 2 év óta alakultak Temesváron s következő támogatásban részesülnek. A „Turul cipőgyár rtg.” 900 munkással, kapott 15 évi adómentességet, ingyen telket, 50 munkásonkint 500 kor. pénzsegélyt és 10 éven át önköltségi áron a gyár üzeméhez szükséges erőáramot. — „Első temesvári textilgyár rtg.” pamutfonó, egy bécsi cég tulajdona, 280 munkással, adó- és illetékmentességen stb. kívül a városi villamtelepből 10 éven át önköltségi áron kapja a gyár üzeméhez szükséges erőáramot. — „Magyar gyapjúfonógyár rtg.” (a Hazai bank tulajdona), 160 munkást foglalkoztat s ugyancsak élvezi a fent felsorolt összes kedvezményeket.

Tudom és bizonyíthatom, hogy említett iparvállalatok csak is a villamos erő és üzem miatt mentek Temesvárra, mert bizonyítani tudom, hogy más városok adó, telek, pénzsegély címén sokkal többet akartak nyújtani. Bizonyítani tudom azt is, hogy Ujvidékre mindezek szivesebben jöttek volna s ittjártában az egyik bécsi gyáros azt mondta: de kedves barátom, kár tovább fáradozni, hisz nincs villamoságuk, nincs vízvezetékük, sem csatornázásuk. . . .

A villamos üzemek és erőnek azonban nálunk a kispáros fogja legnagyobb hasznát vehetni. Csekély befektetés mellett a cipész, bognár, kádár, asztalos, szövő, késes, nyomdász beszerez egy mórtort és villamos erőáram útján termelő képességet megkésztet.

Felhozhatnék még száz érvet, de beérem egyelőre ennyivel, azonban el nem hallgathatom megdöbbenésemet afölött, hogy a kereskedők a villamos ellen szavaztak, és pedig Dietzgen Gábor, az Ujvidéki Lloyd elnöke és Kron Károly, az Omke-fiók elnöke. Még az utóbbi szavazata nem bánt annyira, mert hisz az ő elnöksége csak egy fiók-intézményre terjed, de hogy mi birta rá Dietzgen Gábort, ezt a modern gondolkodásu, művelt férfit, a szabad kereskedelem helybeli apostolát, az ujvidéki kereskedők egyletének elnökét állásfoglalására, elöttem érthetetlen; lehetséges, hogy szavazatának leadásánál nem gondolt rá, hogy Ujvidék összes kereskedőit is képviseli. Nem tehetem fel róla, hogy ily nagy koncepcióju ügy elbirálásánál esetleges személyi vagy politikai tekintetek készítették elhatározására vagy hogy talán szavazatával nem akarta elősegíteni az új város házi rendszernek ezen nagy vívmányát.

Aki végig hallgatta a február 6-i közgyűlés által letárgyalt nagy fontosságú ügyeket, lehetetlen hogy nagy elragadtatással ne távozott legyen az ülésteremből. Egy korszakalkotó perspektiva nyílik meg, mely lényegében és konstrukciójában hivatva van ezen várost nagygyá fejleszteni, közönségét pedig a haladás és jólét biztos révébe vinni.

Deutsch Kálmán,
a „Magyar Textilipar” szerkesztője.

Vármegyei háziipari kiállítás.

A *Bács-Bodrog Vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség*, részben, hogy eddig elért eredményeiről beszámoljon, részben, hogy az eddig elért sikerek a jövőre buzdításul szolgáljanak, székhelyén, Zomborban, folyó év április hó elsején *Vármegyei Háziipari Kiállítást* rendez. A kiállításba bevonja az összes, a megye területén már működő háziipari szövetségeket, de bevonja az egyeseket is, akik a háziiparnak bármely fajtájával: (fonás, szövés, himzés, fafaragás, vessző-, nád- és gyékényfonás, stb.) foglalkoznak.

A szoroson vett háziipari készítményeken kívül lesz a kiállításnak olyan osztálya is, amelyben a *műkedvelők* állítják ki készítményeiket (női kézimunka, műhimzés, bársony-, bőr- és faégetés, rajzok, festmények, fényképek stb.)

Ezen kiállítás azonban célját csak úgy éri el, ha képét nyújtja a vármegye háziiparának és a műkedvelők munkásságának. Hogy ez lehetővé tétessék, felkérjük igen tisztelt címet, hogy ebben nekünk segítségünkre lenni sziveskedjék.

Felkérjük, hogy a mellékelt iv kitöltésével bennünket értesíteni sziveskedjék, kik azok, akik a községben a háziiparnak valamely ágával foglalkoznak, vagy műkedvelésből rajzolnak, festenek, fényképeznek, művészi kézimunkát készítenek.

A kitöltött iver folyó évi február hó 5-ig a Szövetség titkárához (Krnmp Vilmos felső keresk. isk. tanár, Zombor) küldendők, Zombor, 1908. jan. 15.

Hazaifias üdvözléssel

Fernbach Károlyné,
elnök.

Krump Vilmos,
titkár.

HIREK.

Farsangi naptár.

A Mayer nagyszálló Vigadójában

1908. február 15. Kabaret estély.
 február 16. Daloskőr estély ugyanott.
 február 22. Tisztibál ugyanott.
 február 23. Fráter Loránd estély ugyanott.
 február 29. Keresk. iskola hangverseny ugyanott.
 március 1. A Frohsinn estélye ugyanott.
 március 5. A Tabitha nőegylet ugyanott.
 március 7. A kereskedő ifjak bálja ugyanott.
 március 15. Kurz Selma hangverseny ugyanott.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán e hó 11-én a reggeli gyorsvonattal néhány napra, hivatalos ügyben Budapestre utazott.

Nemesi előnév adományozása. Király ő felsége *Schneider* Frigyes szabadságot állományu m. kir. honvédőrnagynak és törvényes utódainak a magyar nemességet „*Szajoli*” előnévvel díjmentesen adományozta.

A DMKE hatodik ismeretterjesztő előadása vasárnap délután volt. Dr. Brezovszky Nándor, kórházi főorvos tartott előadást vetített képek kíséretében *Magyarország fürdőiről*. Igen ügyes előadás volt, buzgó tanulmányozás eredménye, az előadást pedig igen vonzóvá tették az előadást kísérő vetített képek, amelyek igen tiszták és csinosak voltak. Ez alkalommal a főváros, a Dunántul, az Északnyugati felföld és a Tatra aljában fekvő fürdőket láttuk, a többi fürdőkről vasárnap, e hó 16-án d. u. 5 órakor fog az előadó főorvos beszámolni.

Önk. tüzoltóink tisztelgése a főispánnál. Az ujvidéki önk. tüzoltó egyesület 15 tagu küldöttsége jelent meg e hó 9-én Zanbauer Ágoston parancsnok vezetésével Dr. Balla Aladár főispánnál, hogy a tanáchoz intézett s az önk. tüzoltó önfeláldozó hivatását az elismerés meleg hangján méltató átiratát, valamint az egyesület és annak tagjai iránt kifejezésre juttatott meleg rokonszenvét és jutalom számba

menő elismerését megköszönjék. Főispánunk, aki a már tultengésben levő nagyszámu egyesületek közül a tüzoltó egyesületnek juttatja az elsőséget, szívesen fogadta a tisztelgést s a bizalomnak személye iránt kifejezésre hozott megnyilvánulást s örömeinek adva kifejezést, hogy a törvényhatóság egyértelmű helyesléssel honorálta nemes intencióju átiratát, arról biztosítja a megjelenteket, hogy e valóban közjót szolgáló egyesület érdekeit mindenkor istápolni, előmozdítani kész s e törekvéseiben számít a város humán gondolkozásu közönségének támogatására. A főispánnak újból is az igaz érdemet méltató, elismerő szavai, valamint minden szavából kiérezhető jóakarata, a tüzoltói intézmény iránti élénk érdeklődése és rokonszenve fölemelő, a tüzoltó önértékét fokozó hatással volt a tisztelgőkre, kik lelkesen megjelentek a főispánt.

Az ujvidéki Magyar Kaszinó folyó hó 18-án kezdve este 8 órakor saját helyiségében *táncmulatságot* rendez.

A „Báró Hirsch Mór” jótékonyági egyesület köréből. Nevezett egyesület február 2-án tartotta évi közgyűlését Paul Keresztély alelnöklete alatt, a tagok élénk részvétele mellett. Az egyesület évi jelentéséből kiveszszük a következőket: A folyton szaporodó egyesületnek jelenleg 158 törzstagja van. Az 1907. évi bevétele volt 8832:88 korona, melyből gyógyszerre 1375:12 kor. halálzási segélyre 450 koronát költött s heti segélyekben szintén 450 koronát adott ki. A múlt évben elhaltak a tagok közül: Radonics Rada, Zsarkó Pál, Schaffer Nándor s Illits Jován. Januárban pedig elnökük Zorkóczy Lajos. Az egyesület orvosa Dr. Klein Lipót. Az új végrehajtóbizottság a következőleg alakult meg: Elnök: Paul Keresztély, Alelnökök: Maletics Lukács, Hegedüs Zsigmond. Ellenőrök: Harlikovics Lajos, Mentényi János. Beteg felügyelők: Gricisics István, Vujkovics Károly. Háznagy: Vajnay József. Választmányi tagok: Scheer Ferenc, Bezzeg János, Spirka József, Csabai Nándor, Burmann Sándor, Balasics András, Petrovics Radoszláv, Bauer Ferenc, ifj. Hauszer Lajos, Villi Antal, Czoczek János, Schmidt János, Heiszner Kálmán, Bauer Jakab, Proks Mátyás. Nevezett végrehajtóbizottságnak sikerült kieszközölni a jövő évben is a tagok ingyenes felvételét. Tagsági-díjak az A) osztályban 6 korona havonta, a B) osztályban 4 kor. 10 fillér, a C) osztályban 3 kor. 10 fillér. Ezért a tagok *ingyen orvosságot* s elhalálzás esetén a hátramaradtak az A) osztály 2400 koronát, a B) osztályban 1200 koronát, a C) osztályban 600 korona halálzási segélyben részesülnek, ha 10 évig dijaikat befizették.

A Slaviansky hangverseny. Hetek óta tartó lázas készülődés után városunk közönségének végre sikerült hetfőn este hallania azt, amit régen vágyott, *Slaviansky* híres énektársulatának kiváló művészi fokon álló, utólértetlen énekét. Kipróbált színházbáráro közönség nem emlékezik olyan táblás házra, mint amilyen hetfőn este volt a Mayer vigadótermében. Itt láttuk Balla Aladár főispánt és városunk előkelő közönségét felülmulhatatlan nagy számban. Először a Nikitits Dobrináról szóló XI. századbeli borongó dalt hallottuk, amely mindenkinek tetszését megnyerte. Következtek ezután az „Elrejtém a gyűrűmet”, „A bogárszemű ifju” című szövegek, amelyek mind a fegyelmelzetségnek, a legparányibb zenei követelmények betartásának tanujelét adták. Kiváló tenor és pincemélységű basszus jut érvényre a „Chas Bulat”, című kaukázusi népdalban. Ilyen kitünő basszust, amely a vo-

nal alatt kettősen jelzett e-nek eléneklésével is hatást van hivatva előidézni, még nem hallottunk. Slaviansky Margit d' Agreneff tükörtisztta, a felsőbb régiókban is hatásos szopránjával bámulat tárgyát képezte. Magán-dalainak címe volt: „Sötét az éjszaka”, „A szép idő gyorsan elmúlt”, „El a bánattal.” Egy tréfás dal került ezután bemutatásra („A nyirfa a mezőn”), amelyben Dimitri Slaviansky d' Agreneff énekel baritonszólót nagy sikerrel és amelyhez a pianissimo kíséretet a kar szolgáltatotta. Igen jól jutott érvényre ebben az énekben a rendkívül mély, tiszta basszus. Az előadások második részében *egyházi* dalok kerültek bemutatásra a capella. A „Virgo Maria Immaculatá”-ban főképp a basszus, a „Cherubok dalá”-ban pedig főképp a tenor tűnt ki. Az ezeket követő „Hospodi pomiluj” a pianissimók, crescendók, meg diminuendók ügyes alkalmazásáról győztek meg. A III. részben szereplő szövegek igen tetszettek. Előadásra kerültek az ünnepi koronázási induló, a végén a tenornak kitünő érvényesülésével, az „Egy kis leány a ligetbe ment” és „A zöld mező”. Slaviansky Margit és Helena Slaviansky d' Agreneff énekeltek kiváló sikerrel ezután kettőst. S. Margit spranjához S. Helena nem mindennapi altja szolgáltatott sikeres és felülmulhatatlan kíséretet. A volgaparti burlakok dalának, az „Ej Ouchnem”-nek előadása volt a műsor utolsó száma. Itt a férfiak jutott előnyös mértékben érvényre. A közönség óhajának engedve még két dalt adott elő a társulat, egy kedves induló és az orosz himnusz. A karokat Dimitri d' Agreneff vezényelte nagy tökélyvel, a a capella karokat pedig Ivanoff. A harmoniumon a kíséretet nagy művészettel ugyancsak Ivanoff teljesítette.

Az ujvidéki katolikus olvasókör-ben Magyarország természeti szépségeiről nagy tetszéssel tartott három isben előadást Dr. Piukovich Sándor és pedig febr. 9-én, d. u. 5, 10-én és 11-én este 7 órakor. A kör ezidei bálja jövő vasárnap, 16-án este 8 órakor lesz a lövészegyesület helyiségében.

Lövészbál. Az ujvidéki polg. céllövészegyesület e hó 15-én, e hét szombatján a lövölde helyiségeiben bált rendez, melyre az egyesület tagjai, valamint Ujvidék és a környék n. é. közönsége ez uton is meghivatik.

A Dmke akolója a osajkaskerületi magyarok érdekében. A lefolyt vasárnap tartotta a Dmke-ujvidéki fiókja választmányi gyűlését, melyen a szép számban megjelent tagok örvendezve látták azt a *sokoldalú működést*, melyet a fiók a *magyarság* érdekében kifejt. Mig egyrészt agitációjával a várost egy nemzeti érdekű, fontos kulturális intézményhez, az *internátushoz* juttatta, városunk közönsé-

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségből származnak, gyorsan elhárít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes tápanyaggyűjteménynek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos az orvosi s emellett *izletes és könnyen emészthető*. A legnagyobb hatású beteg is gyorsan hozzászokik a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmebe venni.

SCOTT-féle EMULSIÓ-

hoz, mely a leggyengébb gyormornak sem okoz nehézségokat.

Egy eredeti üveg ára 2 K.

50 fillér.

Kapható a gyógyszárakban.

gének könyvtárt tart s felolvasásokat rendez, nem feledkezett meg a csajkáskerületbe ujabban lehuzódó, jórészt vagyontalan s az idegen elemek közt beolvadásnak kitett magyarság érdekeinek felkarolásáról sem. Az Én Ujságom c. kitűnő gyermeklapot 4 szlavóniai s 7 csajkásvidéki magyar iskolának ingyen járattja 33 példányban; az idén fog részint az iskolával kapcsolatos ifjúsági, részint népkönyvtárakat feállítani Alsó-kaból, Mozsor, Sajkáslak, Tiszakálmánfalva (titeli j.) s Kórógy (Szerém m.) községekben. — Tárgyalta a választmány Rehák F. táblabírónak a m. é. közgyűlésen beadott, s annak idején lapunkban közölt indítványát a sajkáslaki kincstári földnek az ottani magyarok közt való parcellázása érdekében. Ez ügyben a titkár személyesen is kint járt Sajkáslakon, hol 8 év a att a magyarság 3 családról 68-ra gyarapodott s a szükséges információkat megszerezte. A választmány elhatározta, hogy az ügyet felkarolja a sajkáslakiak kérését a földművelésügyi miniszter előtt a legmelegebben támogatni fogja. Végre a fiók anyagi viszonyai kerültek szóba. A választmány szomoruan konstataálta, hogy a közönség még most is közönyös az egyesülettel szemben, mely áldásos tevékenysége közbeu állandóan anyagi gondokkal küzd s elhatározta, hogy új tagok s adományok szerzése céljából nagyobb akciót indít. Az egyesület hivatalos helyisége a folyammérnöki hivatalban van.

Dslu-Dsicu. Sumakoff mester e hó 14-én mutatja be Mayer vigadótermében a *Dsiu-Dsicu* japáni önvédelmi fogásokat.

Ügyészségi megbízott. Az igazságügyminiszter Dr. Marianovich Endre titeli gyakorló ügyvédet az *ujvidéki* kir. ügyészség kerületére ügyészi megbízottnak rendelte ki.

Uj iskola. A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a *titeli* áll. polg. fiúiskola épülete, mely ezen célra nem alkalmas, teljesen lebontassék és helyette egy alkalmas új épület állíttassék fel a kir. kincstár költségén.

CSARNOK.

Az első ujvidéki nőegylet bálja.

Egy csinos palotából egykor kedves hangok jutottak ki a külvilágra. Hallatszott kifelé a csinos melódia, amely táncra keltette fel a legtétlenebbeket is, de kihallatszott az éjszaka csendjében az a tánc is, melyet a vidám hangokra sok apró szíren lejött.

A tündérr király palotája volt ez, ahol ép vigadalmat ültek, mert tündérr király leányának lakodalma volt Hetedhétország fejedelmével.

Aki szombaton este a Mayer szállodában vonuló diszes hölgyereget látta, jogosan mondhatta, hogy ilyen tündérr ország-palotát fog a nagy vigadóterem élénk varázsolni. Szébbnél-szebb hölgyek csinosabbnál-csinosabb jelmezekben és tolettekben jelentek meg az első ujvidéki nőegylet bálján, amely a legkiválóbb farsangi mulatságok mondható már évek óta.

Jelmezbálnak volt e multság hirdette és nem csalódtunk várakozásunkban akkor, amidőn a jelmezeknek nagy számát láttuk. Feltűnt és est mindenestre a nőegylet tekintélyének, jó hírnevének számlájára kell írunk, hogy messze vidékről is jöttek vendégek ide erre az alkalomra. És hogy azután a bálnak jó hírneve továbbra is fennmaradjon, arról gondoskodott a rendezőség, fáradhatatlan elnökével, *Piukovich Ferecnevel* az élén, akit különben a választmány remek virágcsokorral lepelt meg. Est meg is érdemelte.

Körülbelül kilenc óra lehetett, amikor a katonazenekar a Rákóczi indulót kezdte meg, amely alatt a diszes báli sereg bevonult. Ugyanekkor jelent meg városunk illusztris főispánja, Dr. Balla Aladár. De itt láttuk a város notabilitásainak igen sok tagját. A karzat pedig zsufolásig megtelt. A jótékony célra cinos összeg fog jutni, az összes bevétel az 1700 koronát meghaladja. Magában a bálterem levőkről a következő névsort sikerült összeállítanunk, a karzaton levő közönségről azonban az ott megjelentek nagy számánál és részint rövid tartózkodásánál fogva kimutatást nem készíthettünk. **Asszonyok:** Brüll Frigyesné (török nő), Birly Józsefné, Dr. Belohorszky Jánosné, Beszéné, Dr. Blauné, Czeiszberger Henrikné, Dietzgen Gáborné, Dietzgen Imréné, Dr. Deákné, Dengelné, Dzinbinszky Viktorné (Linz), Feuerné, Fornerné, Faithné, Findeisen-né Grossingerné (rokokó), Gajánszkyne, Goldfahn Gézané, Dr. Horváth Gézané, Haimanné, Hoffmanné, özv. Korény Scheckné, Korény Béláné (Hódság), Dr. Kamenitzkyné, Dr. Kleinné, Kupeczekné, Dr. Kassowitzné, Dr. Keményne, Kalapisné, Königstättler Dusánné, Königstättler Károlyné, Dr. Kovács Bódogné (magyar), Kovács Jánosné, Kohn Gyuláné (andaluzina), Leszel Jakabné, özv. Lehrer Károlyné, Lukács Zsigmondné, Mierkáné, Maldackerné, Molnár Hugoné, Manné (Mármaros), Nendtwich Jenőné, Noszitzné, Nárayné, Niedermayerné, Dr. Ofner Mórné, Dr. Ofner Ferencné, Orbán Ignácné, Plavsits Gáborné, Puchné, Dr. Piukovich Sándorné, Piukovich Ferencné, Rohonyi Gyuláné, Rehák Ferencné, Róth Vilmosné, Schneider Frigyesné, Singerné, Schwarz Józsefné, özv. Stuchné, Salyné, Stesselné, Dr. Szentiványiné, Tóth Péterné (Szeged), Dr. Tamkóné, Terbitsné, Teubnerne, Vései Elekné, Vermesné, Dr. Várnayné, Wagner Lajosné, Winkle Istvánné (dizsmagyar), Wolf Lajosné, Zsivánovicsné (török nő). — **Leányok:** Blau Ilonka, Fener Margit, Faith Hedwig, Findeisen Katóka (cseresnye), Goldfahn (Zombor), Haimann, Kovácsy Ella (Mármaros) sátmála Korény Elluska (tél) Hódság, Kamenitzky Ilka (Margarit), Kovács Janka, Kupeczek Adolfné (spanyol), Kolozsváry Leona (Baja), Kiss Ilonka (ibolya), Lehrer Irénke (spanyol), Maldacker Mici, Molnár Pirike (konfetti), Nasits Bella (Montenegro) Niedermayer Elvira, Náray (szerb), Puch Eta, Rohonyi Margit, Schneider nővérek, Schneider Ella (Verbász), Schwarz Olga, Singer Olga (Ámor), Tóth Annuska nyár (Szeged), Vermes (Ada) Willmann Irma Hódság (pierett), Zwiebach Erna (Bjelina) rózsakirályné.

Nyilt-tér.

Ez mégis csak förtelmes állapot!

A torkom ki van sebesedve, köhögés kinez és a nyálka mégsem akar oldódni; fájnak a tagjaim és még éjjel sem hagy nyugton a köhögés. — Ilyen állapotban voltam a multkor és igazán félttem, hogy komolyra fordul a baj. Ekkor sürgősen ajánlották nekem Pay valódi szvendijét — és minék beszólnék hosszasan, két skatulya után mintha mindent elfujtak volna és igen jól éreztem magam. Próbáld meg te is egyszer egy skatulya csak 1 K 25 fillér és mindenüft kapható.

Főraktár: Budapest: Egger Leó dr. és Egger J., VI., Váci-körut 17., Kochmeister Frigyes utóda, V., Hold-utca 8., Thallmayer és Seitz, V., Zrínyi-utca 3., Török József, VI., Király-utca 12.

Felolós szerkesztő: Lusztig Nándor dr.

Szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

20. szám. tkv. 1907.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az *ujvidéki kereskedők és iparosok hitelintézete*, mint szövetség az *ujvidéki cég végrehajthatónak Medelykov Jódor*, illetve jogutódja *Sztojin Szteván* zsablyai lakós

végrehajtást szenvedett ellen 48 kor. tőke és jár. iránti folytatott végrehajtási ügyében, az *ujvidéki kir. törvényszék*, és a titeli kir. járásbíróság mint tkvi hatóság területén a zsablyai 132. számú betétben *Sztojin Szteván* (nős *Milosev Drágával*) nevével felvett A. 7 sor 8414. hrszám 694 □-öl szentó a Bastine dülöben 623 kor. becsáran, továbbá a zsablyai 133. számú betétben A. 1 sor 8415. hrsz. a felvett Bastine dülöben 750 □-öl szántának *Sztojin Szteván* (nős *Milosev Drágával*) illető 5/8. részére 673 kor becsáran, továbbá a zsablyai 163. számú betétben, *Sztojin Szteván* (nős *Milosev Drágával*) nevével felvett A. I. 1—2. sor. és 5/1. hrszámú 632. ö. i. számú ház 112 □-öl udvar és házzal 153 □-öl területinek jelzett kert a beltelekben 36 korona becsáran, végül a zsablyai 254 számú betétben *Sztojin Szteván* (nős *Milosev Drágával*) nevével felvett A. I. 1—2 sor 909 és 910 hrszámú 311 □-öl kert a beltelekben 270. ö. i. számú ház és 160 □-udvar a beltelekben 1973 korona becsáran nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul az 1908. évi április hó 30. napjának délutáni 3 órája Zsablya község házához kiúzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáran alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. évi 3333. számú J. M. számú rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 570. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles az árverési vételárat 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli királyi adóhivatal, mint bírósági letéptéztárnál lefizetni.

Kelt Titetelen, 1908. január hó 25. napján. A királyi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

265. szám.

végrh. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zsablyai kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 550/2 számú végzése következtében *Dr. Kovács Bódog* ügyvéd által képviselt *ujvidéki keresk. és iparosok hitelintézete* javára *Musiczky Ráda st.* ellen 1200 K 12 f. s jár. erejéig 1908. évi január hó 13-án fogantatott kiztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1820 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m.: gazdasági felszerelések, lovak st. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zsablyai kir. járásbíróság 1908. V. 55/2. számú végzése folytán 1200 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi október hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 124 kor. 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, *Sajkásgyörgyén alperesek lakásán*, leendő megtartására 1908. évi február hó 21-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáran alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1908. február hó 6-én.

Szaghmeister,
kir. bir. végrehajtó.

A Duna-utca 10. sz. ház I. emeletén lévő 5 szobás lakásom azonnal és olcsón kiadó.

Dr. SZENTIVÁNYI ÁRMIN,
ügyvéd.

Árlejtési hirdetemény.

A *Maticza Szrpszka* a kezelése alatt álló Trandafil Mária-féle alapítvány tulajdonát képező, a kenyér-utca 19. szám alatti ház átjavitása, valamint az ezen háztérületnek a Telecsky-utcára kimenő részén egy új földszinti lakház felépítésére ezennel ajánlati árlejtés iratik ki.

Költségeloirányzati összeg 16.082 kor. 38 fillért tesz ki.

Az ajánlatok 10% óvadékkal legkésőbb 1908. évi március hó 13-ig a Matioza Szrpszka pénztára címére küldendők, vagy adandók be.

A vállalkozó köteles lesz a terv és költségeloirányzatért járó költségeket viselni.

A terv és a költségeloirányzat mindennap délelőtt 9-12 óráig a Maticza Szrpszka pénztárában megtekinthetők.

A Maticza Szrpszka gazdasági bizottsága 1908. évi február hó 7-én tartott üléséből.

A Matioza Szrpszka gazdasági bizottsága.

12034. szám. tkv. 1907.

Árverési hirdetemény.

Jerkics Jelená végrehajthatónak *Nenádov István* végrehajtást szenvedett elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 4000 kor. tőkekövetelés és járuléki kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-c. 144. § a alapján és 146. § a értelmében a titeli kir. járásbíró, mint tkvi hatóság területén a felsőkaboli 692. számú tkvi betétben *Nenádov István és Lacski Sándorné* szül. *Nenádov Julianna* nevén felvett az A. I. 1-3 sor 234.235 és 236. hrszámú 64 összir. számú ház 307 □-ül udvar 56 □-ül kert és 990 □-ül szőlő a végreh. törv. 176. § a alapján egészben *Loeski Julianna mitrovicai* lakos utóajánlattevő által megajánlott 3135 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1908. évi február hó 28. napjának d. u. 3 órája felsőkaboli község házához tűzelik ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul eladatni nem fog, hanem a mennyiben ennél magasabb ígértet nem tétetik, az ingatlan az utóajánlattevő által megvettnék fog kijelenteni.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november 1. napján 3333 szám a. k. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű állomsvényét átszolgáltatni.

Kelt Titelen, 1907. október hó 27-én.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

133/1908. végr. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak

1907. évi Sp. I. 923/3 számú végzése következtében *Dr. Szabó Lajos* ügyvéd által képviselt *Dr. Svehla János* javára id. *Krausz Péter és ifj. Krausz Péter* ellen 460 k. s jár. erejéig 1908. évi január hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2580 kor. 60 fillérre becsült következő ingóságok, u. m. különféle butor darabok, garnitúra, lakberendezési és más tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1908. évi V. 26/2. számú végzése folytán 460 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi márc. hó 8 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 145 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig *Petrócón alperes lakásán és üzletében* leendő megtartására 1908. feb. hó 18. napjának d. e. 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet

ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is e fognak adatni.

Amennyiben az alárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1908. évi február hó 4. napján.

Horváth Gusztáv
kir. bir. végrehajtó.

Aki

kereset után kutat, aki mellékjövődömet óhajt, aki önálló existenciát után törekszik, aki pénzt akar szerezni, írjon azonnal egy levelezőlapot a Siebenhrteni vegyészeti iparmű magyarorsz. főkelepeknok, Budapest, I., Orbanhegyi ut 6/R. és kérje az ismertető ingyenes megküldését. „Existenciát Önöknek köszönöm” M. Ig. A.-ban. „Sajnálom, hogy b. címüket már előbb nem tudtam” L. F. W.-ben Hasonló nyilatkozat százával.

LOKER VILMOS

Szakképzett mű- és látszerész.
UJVIDÉK, FŐ-UTCA 20. SZÁM.
Egyedüli szaküzlet.

Aki a szemét védeni akarja.

Aki jól akar látni.

Aki jó szemüveget vagy civikert akar venni: az forduljon

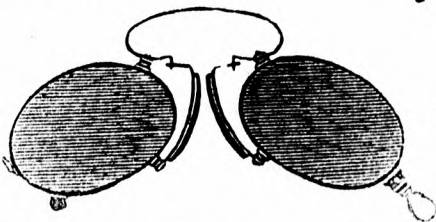
LOKER VILMOS, szakképzett optikus és mechanikushoz
Ujvidék, Fő-utca 20. szám.

Ahol a szemek a legújabb apparátus segítségével szakszerűen megvizsgáltatnak. Csakis a legfinomabb kristály-tüveggel ellátott szemüveget szolgáltat ki.

Jó minőség, olcsó árak.

Villanyos házi oszongó berendezés és évi karbantartás, jutányos árak.

Gramophon és lemezek, csakis elsőrendű gyártmányok.

WAGNER TESTVÉREK

T. cz.

Az 1866-ban alapított fűszer-, csemege- és borkereskedésünket, mely alapítása óta a Ferenc József-teren fekvő Dungserszky házban volt, 1907. vagyis múlt év december havában külön e célra épült házunkba helyeztük át s üzletünk már most a Ferenc József-tér 3. szám alatti saját házunkban található.

A mai izlésnek megfelelően helyiségünket minden kényelemmel láttuk el, pazarfényű berendezés, csinos izléses kivilágítás, óriási helyiség és kirakatok, az áruk szakszerű csoportos kiállítása, a raktár, souterrainpince árufelvételével a kiszolgálást könnyűvé és az eddiginél is gyorsabbá teszik; bátran mondhatjuk tehát: üzletünk minden tekintetben vetekedik nemcsak a mi, hanem a külföldi fővárosok csemege üzleteivel és látványosságával s Ujvidék diszjévé lett.

Fűszer, csemege, sajt, bor, liqueur, pezsgő, déligyümölcs, tea, rum, teasütemény, hal és főzelék conservek, bonbons, gyümölcs, vadak, ásványvizek árusításához legújabbán a hideg felvágottakat is felkaroltuk, így eladásra kerül kizárólag legfinomabb minőségben: kassai és prágai sonka gépfelvágással (ujdonság), debreceni paprikás, kolozsvári husos szalonna, debreceni és szepesi virsli, császárhus, ajókás és májas különleges hurkák, lengyel és vesepecsenye kolbász, lyoni stb. mindig friss állapotban.

Naponta friss sonka szétküldés; oszonnák és jourok részére hideg plattnik diszes és izléses elrendezését minden kivitelben (plattnik kiköleszítésével) elvállaljuk.

Üzletünk megtekintését akár vétel nélkül is kérjük, méltóztassék szives bizalmával bennünket megtisztelni: biztosítjuk az árak kiváló minőségéről és legjobb kiszolgálásról.

Magunkat szives jóindulatába ajánlván vagyunk

kiváló tisztelettel

Ferenc József-tér 3. Telefon 105.

WAGNER TESTVÉREK,

UJVIDÉK, SAJÁTHÁZ

Nyomatott Hirschenhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.